

Making the railway system
work better for society.

РЪКОВОДСТВО

Ръководство за прилагане за издаване на единни сертификати за безопасност — Ръководство за компетентните органи

	<i>Изготвено от</i>	<i>Проверено от</i>	<i>Одобрено от</i>
<i>Име</i>	M. SCHITTEKATTE	S. D'ALBERTANSON	T. BREYNE
<i>Длъжност</i>	Team Leader	Technical Referent	Head of Unit
<i>Дата</i>	30/04/2020	30/04/2020	30/04/2020
<i>Подпис</i>			

История на документа

<i>Версия</i>	<i>Дата</i>	<i>Забележки</i>
1.0	29.6.2018 г.	Окончателна версия на публикацията
1.1	10.09.2018 г.	Актуализирано приложение 6
1.2	14.03.2019 г.	Премахване на приложения 2, 3, 4, 6 – образците на документи са преместени в системата за обслужване на едно гише Раздел 1: Пояснение за мястото, където могат да бъдат открити образците на документи

В случай на различия между текстовете на настоящия превод и версията на ръководството на английски език, версията на английски език има предимство.

		Раздел 2.2.5: Пояснение за поместването на решението в системата за обслужване на едно гише Раздел 2.3: Срок за предоставяне на информацията за резултатите от надзора Раздел 3.1.1 Незначителни поправки
1.3	30.04.2020 г.	Изменения с цел да се отразят промени в правните разпоредби, разяснения и други малки корекции

Настоящият документ е незадължително ръководство на Европейската железопътна агенция. Той не засяга процесите на вземане на решения, предвидени в приложимото законодателство на ЕС. Освен това задължителното тълкуване на законодателството на ЕС е изключително правомощие на Съда на Европейския съюз.

1 Въведение

Железопътните предприятия и управителите на инфраструктура носят пълната отговорност за безопасната експлоатация на железопътната система и за контрола на рисковете, свързани с нея, по отношение на своята част от системата. Въвеждането на система за управление на безопасността е утвърдено като правилният подход за изпълнение на това задължение.

Единният сертификат за безопасност удостоверява, че железопътното предприятие е въвело система за управление на безопасността и има капацитет да изпълнява законоустановените си задължения съгласно член 10, параграф 3 от Директива (ЕС) 2016/798.

Достъп до железопътната инфраструктура следва да се предоставя само на железопътни предприятия, които притежават валиден единен сертификат за безопасност.

Единният сертификат за безопасност е валиден за определена област на дейност, т.е. за мрежа или мрежи в рамките на една или повече държави членки, в които дадено железопътно предприятие възнамерява да извършва дейността си.

В зависимост от областта на дейност издаващият орган (също наричан по-нататък в текста „орган, издаващ сертификат за безопасност“) може да е Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз (наричана по-нататък в текста „Агенцията“) или компетентният национален орган по безопасността. С цел текстът да е по-достъпен за възприемане и освен ако е посочено друго, насоките, съдържащи се в настоящия документ, се основават на допускането, че Агенцията е органът, отговорен за издаването на единните сертификати за безопасност. Това включва сътрудничество с един или няколко национални органи по безопасността (НОБ) в зависимост от областта на дейност. Същите насоки са приложими обаче и към случаите, когато заявлението за издаване на единен сертификат за безопасност се подава пред национален орган по безопасността.

Настоящото ръководство е документ в развитие, разработен в сътрудничество с национални органи по безопасността и представители на железопътния сектор, който подлежи на текущо усъвършенстване въз основа на обратната информация от потребителите и при отчитане на опита, придобит в процеса на прилагане на Директива (ЕС) 2016/798 и приложимото законодателство на Съюза.

Образци на документи и формуляри, свързани с настоящия документ, могат да бъдат открити в системата за обслужване на едно гише.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

1.1 Цел на ръководството

Настоящият ръководен документ има за цел да подпомага работата на органите, отговорни за оценката на безопасността във връзка с издаването на единни сертификати за безопасност.

Наред с това в него е представена подробна информация за процеса на оценка на безопасността от гледна точка на компетентния орган.

В документа са поместени и образци на формуляри, които Агенцията или националните органи по безопасността могат да използват в процеса на оценка на безопасността.

1.2 За кого е предназначено настоящото ръководство?

Настоящият документ е предназначен за ползване от Агенцията и националните органи по безопасността при извършване на оценка на безопасността във връзка с вземане на решение относно издаване на единен сертификат за безопасност.

1.3 Обхват

Настоящият документ съдържа подробна практическа информация, предназначена главно за органите, участващи в процеса по извършване на оценка на безопасността, която се отнася до изискванията, свързани с единните сертификати за безопасност, съгласно европейската законодателната уредба. Настоящото ръководство е допълнено от следните документи:

- › Ръководство на Агенцията за прилагане за издаване на единни сертификати за безопасност — Ръководство за заявителите;
- › Ръководство за прилагане на националните органи по безопасността, в което са описани и обяснени националните процедурни правила, включително относно документите, които заявителят трябва да предостави, за да докаже своето съответствие с националните правила, приложимата езикова политика на националния орган по безопасността (или на държавата членка) и допълнителна информация относно процедурата за обжалване на решенията на националния орган по безопасността (вж. също [Приложение 1](#)).

Целта на ръководството не е да дублира изброените по-горе документи, а да разясни подробности относно процеса на оценка на безопасността, които са от общ интерес за органите, участващи в този процес.

1.4 Структура на ръководството

Настоящият документ е едно от двете публикувани от Агенцията ръководства, посветени на издаването на единни сертификати за безопасност, като второто ръководство е ръководството за прилагане, предназначено за заявителите. Освен това той е част от изготвения от Агенцията набор от ръководни документи в помощ на железопътните предприятия, управителите на инфраструктура, националните органи по безопасността и Агенцията във връзка с изпълнението на техните роли и задачи в съответствие с Директива (ЕС) 2016/798. Предвидено е публикуването в настоящото

ръководство информация да бъде допълнена с други насоки, които ще бъдат разработени от националните органи по безопасността, както е посочено по-горе.



Фигура 1: Набор от ръководства на Агенцията

1.5 Европейска нормативна уредба

Директива (ЕС) 2016/798 относно безопасността на железопътния транспорт (Директива относно безопасността на железопътния транспорт) е един от трите законодателни акта, които съставляват „техническият стълб“ на четвъртия железопътен пакет. Тя има за цел да опрости и хармонизира процеса на оценка на безопасността, което да е от полза за заявителите, подаващи заявления за издаване на единен сертификат за безопасност. По този начин ще се намалят тежестта и разходите за заявителите, независимо от предвижданата област на дейност и от органа, който е отговорен за издаването на единния сертификат за безопасност.

В съответствие с Директива (ЕС) 2016/798 целта на единния сертификат за безопасност е да предостави доказателство, че дадено железопътно предприятие:

- › е въвел система за управление на безопасността съгласно член 9 от Директива (ЕС) 2016/798;
- › отговаря на изискванията, изложени в съответните нотифицирани национални правила; и
- › е в състояние да функционира безопасно.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Европейското законодателство в областта на издаването на единни сертификати за безопасност е обобщено на фигура 2 по-долу.



Фигура 2: Преглед на европейската законодателна уредба

В **Регламент (ЕС) 2016/796 относно Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз (Регламент за Агенцията)**, един от другите два законодателни акта, включени в техническия стълб на четвъртия железопътен пакет, наред с другото са определени ролята и отговорностите на Агенцията по отношение на издаването на единни сертификати за безопасност.

С **Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията** за определяне на практически разпоредби относно издаването на единни сертификати за безопасност допълнително се задълбочава хармонизирането на подхода към издаването на сертификати за безопасност на равнището на Съюза и се насърчава сътрудничеството между всички участници в процеса на оценка на безопасността. Регламентът урежда отговорностите на Агенцията, националните органи по безопасността и заявителя, и съдържа разпоредби, необходими за безпроблемното сътрудничество между тях. В приложение II към Регламента е предвиден структуриран и подлежащ на одит процес, който гарантира, че компетентните органи (т.е. Агенцията и националните органи по безопасността) вземат сходни решения в сходни обстоятелства, и осигурява определено ниво на увереност, че процесът на оценка се осъществява по сходен начин от всички органи.

В приложение I към **Делегиран регламент (ЕС) 2018/762 на Комисията** за установяване на общи методи за безопасност във връзка с изискванията към системата за управление на безопасността (наричани по-нататък в текста „ОМБ за СУБ“) са предвидени изискванията, въз основа на които компетентните органи следва да оценяват уместността, съгласуваността и адекватността на СУБ на железопътните предприятия. Наред с горното заявителят за единен сертификат за безопасност трябва да приложи към своето заявление доказателства, че отговаря на тези изисквания.

В **Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/764 на Комисията** са определени таксите и възнагажденията, дължими на Агенцията, и условията за осъществяване на плащанията, и по-конкретно:

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

- › събираните от Агенцията такси и възнаграждения във връзка със заявления, подадени до Агенцията, включително разходите за изпълнение на задачи, възложени на националния орган по безопасността; и
- › възнагражденията за услуги, предлагани от Агенцията.

Таксите и възнагражденията, събирани от националния орган по безопасността за национални заявления, подадени до него, попадат извън обхвата на горния регламент и поради това подлежат на регулиране на национално равнище.

С **Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/867 на Комисията** е приет процедурният правилник на апелативните съвети на Агенцията. В този правилник е описана по-специално процедурата, която се прилага в случай на обжалване и арбитраж във връзка с Агенцията, издаваща единния сертификат за безопасност. В него се съдържа подробна информация за подаването на жалба, работата на апелативните съвети и правилата за гласуване, условията за възстановяване на разходи на техните членове и т.н.

Съдържание

1	Въведение	2
1.1	Цел на ръководството	3
1.2	За кого е предназначено настоящото ръководство?	3
1.3	Обхват	3
1.4	Структура на ръководството	3
1.5	Европейска нормативна уредба	4
2	Оценка на безопасността	8
2.1	Система за обслужване на едно гише	8
2.2	Процес на оценка на безопасността	10
2.2.1	Предварителен контакт	12
2.2.2	Приемане на заявлението	12
2.2.3	Първоначална проверка	16
2.2.4	Детайлна оценка	18
2.2.5	Вземане на решение и приключване на оценката	22
2.3	График за провеждане на оценката на безопасността	23
2.4	Комуникационни процедури	23
2.5	Осигуряване на качеството	24
2.6	Одити, инспекции или посещения	24
2.7	Взаимодействие между оценка и надзор	25
2.8	Център за обучение, структури, отговарящи за поддръжката и превоза на опасни товари	25
3	Арбитраж и обжалване	27
3.1.1	Арбитраж	27
3.1.2	Обжалване	28
4	Ограничаване или отмяна на единен сертификат за безопасност	29
5	Преразглеждане на решение	29
Приложение 1 Списък на въпросите, подлежащи на изясняване, които следва да бъдат обхванати в ръководството за прилагане на националния орган по безопасността		30
6	Допълнение Примерен образец на таблица за описание въз основа на изискванията, съдържащи се в националните правила	32
7	Приложение 2 Указания за попълване за органа, издаващ сертификат за безопасност на полетата в системата за обслужване на едно гише за целите на изготвяне на единен сертификат за безопасност	33

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

2 Оценка на безопасността

2.1 Система за обслужване на едно гише

За да могат да участват в процедурата по оценка на безопасността на заявление за единен сертификат за безопасност, служителите на органа трябва да са регистрирани потребители в системата за обслужване на едно гише. Разглеждането на заявлението трябва да им бъде възложено от програмния ръководител на съответните органи, в които те са служители след получаване на уведомление за ново заявление до тях. По определение потребител е физическо лице, на което органът е възложил да управлява оценката на безопасността чрез системата за обслужване на едно гише. Управлението на потребителите в организацията на органа (например в случай на отпуск по болест) и на съответните права на достъп до заявленията е изключителна отговорност на компетентния орган и неговия програмен ръководител.

Системата за обслужване на едно гише е разработена с цел документиране на резултатите и заключението от процеса на оценка, включително на основанията за направената оценка. Освен това тя предоставя на заявителя информация за състоянието на всички етапи на процеса на оценка на безопасността, заключението от оценката и решението за издаване или отказ за издаване на единен сертификат за безопасност. Заявителят може да се запознае с резултатите и заключението от оценката след тяхното утвърждаване от компетентния орган. Когато в извършването на оценката на безопасността участват няколко органи, резултатите и заключението от работата на отделните органи се обобщават от Агенцията. След това решението за издаване или отказ за издаване на единен сертификат за безопасност и мотивите за това решение се предоставят на заявителя чрез системата за обслужване на едно гише. По същия начин, когато Агенцията е органът, издаващ сертификат за безопасност, уведомлението за фактуриране се осъществява чрез системата за обслужване на едно гише.

Освен това системата за обслужване на едно гише осигурява управлението на конфигурацията на всички подадени документи. Служителите на органите, участващи в процеса на оценка на безопасността, имат право на достъп до всички документи и информация, свързани с дадено заявление, чието разглеждане им е възложено (т.е. досието на заявлението, както и други документи или информация, свързани с оценката). Служителите на даден орган могат само да се запознават, но не и да променят съдържанието на резултатите и заключението от оценка, извършена от друг орган. Както и заявителят, служителите на органа могат да внасят нови или актуализирани документи в процеса на оценката в подкрепа на техните решения. Документите, регистрирани в системата не могат да бъдат заличавани, а само да бъдат заменени с актуализирани версии или да бъдат обозначавани като неактуални.

Всеки заявител има правото да изготвя и подава във всеки един момент валидни заявления чрез системата за обслужване на едно гише в съответствие с приложимото законодателство на ЕС в областта на железопътния транспорт и съгласно спецификациите и условията за ползване на системата за обслужване на едно гише. Когато Агенцията действа като сертифициращ орган по безопасността, заявлението за единен сертификат за безопасност се подава до Агенцията, която препраща досието на заявлението към националния орган или органи по безопасността, засегнати от областта на дейност, за да разгледат заявлението в частта му, свързана с националните правила (това се извършва автоматично чрез обслужване на едно гише).

В такива случаи проверката на съответствието с всички формални и същностни правила, изисквания, предпоставки или условия, свързани с административни въпроси, например:

- › финализиране и официално подаване на заявлението в системата за обслужване на едно гише;
- › съдържание на официалното потвърждение за получаване на заявлението от Агенцията;
- › изискване за подписване на заявленията в системата за обслужване на едно гише и в докладите на Агенцията, включително окончателните решения/актове; и
- › всякакви други въпроси, свързани с правото на ЕС;

е от изключителната компетентност на Агенцията, която определя съответните спецификации. Следователно във връзка с посочените по-горе административни въпроси всички национални органи по безопасността, участващи в оценката на заявления (когато Агенцията действа като сертифициращ орган по безопасността), следва да считат всяко заявление, подадено чрез системата за обслужване на едно гише, като валидно, като се има предвид също, че когато Агенцията действа като сертифициращ орган по безопасността, тя попада в обхвата на правото на ЕС, а не на националните изисквания, установени в националното административно право на държавите — членки на ЕС.

Основните елементи на системата за обслужване на едно гише са обобщени в следната таблица:

Таблица 1 :Основни елементи на системата за обслужване на едно гише

<i>Заявител</i>	<i>Органи, участващи в оценката на безопасността</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Подаване на електронно досие на заявлението; • Управление на конфигурацията на досието на заявлението (<i>библиотека</i>); • Преглед на ключови цели и на напредъка по отделните етапи на процеса на оценка на безопасността (<i>контролно табло</i>); • Документиране на комуникацията с компетентните органи (<i>регистър на въпросите, подлежащи на изясняване</i>), позволяващо проследяване на решенията; • Преглед на резултатите и заключението от оценката (след утвърждаването им); • Нотифициране на решението за издаване на единен сертификат за безопасност; • Управление на исканията за преглед на решенията на органа, издаващ сертификат за безопасност; • Удостоверяване и управление на потребителите; • Възлагане на разглеждането на заявлението на потребители; • Управление на всички заявления за издаване на единни сертификати за безопасност, подадени от заявителя; • Документиране на събитията (<i>регистър на събитията</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> • Потвърждение на приемане на заявление; • Управление на конфигурацията на досието на оценката (<i>библиотека</i>); • Определяне на ключови цели и докладване за напредъка по отделните етапи на процеса на оценка на безопасността (<i>контролно табло</i>); • Документиране на комуникацията със заявителя (<i>регистър на въпросите, подлежащи на изясняване</i>), позволяващо проследяване на решенията; • Докладване на резултатите и заключението от оценката; • Уведомяване за решението за издаване на единен сертификат за безопасност; • Удостоверяване и управление на потребителите; • Възлагане на разглеждането на заявлението на потребители (управление на ролите и правата); • Управление на всички заявления за издаване на единни сертификати за безопасност, възложени на органа; • Документиране на събитията (<i>регистър на събитията</i>). • Актуализиране на базата данни ERADIS.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Националният орган по безопасността може да въведе собствена система за управление на информацията, при условие че всички въпроси, които се поставят на вниманието на заявителя, се съобщават чрез системата за обслужване на едно гише. Това включва прехвърлянето на всички документи, които са необходими, за да се гарантира проследяването на решенията, в системата за обслужване на едно гише преди началото на процеса на вземане на решение.

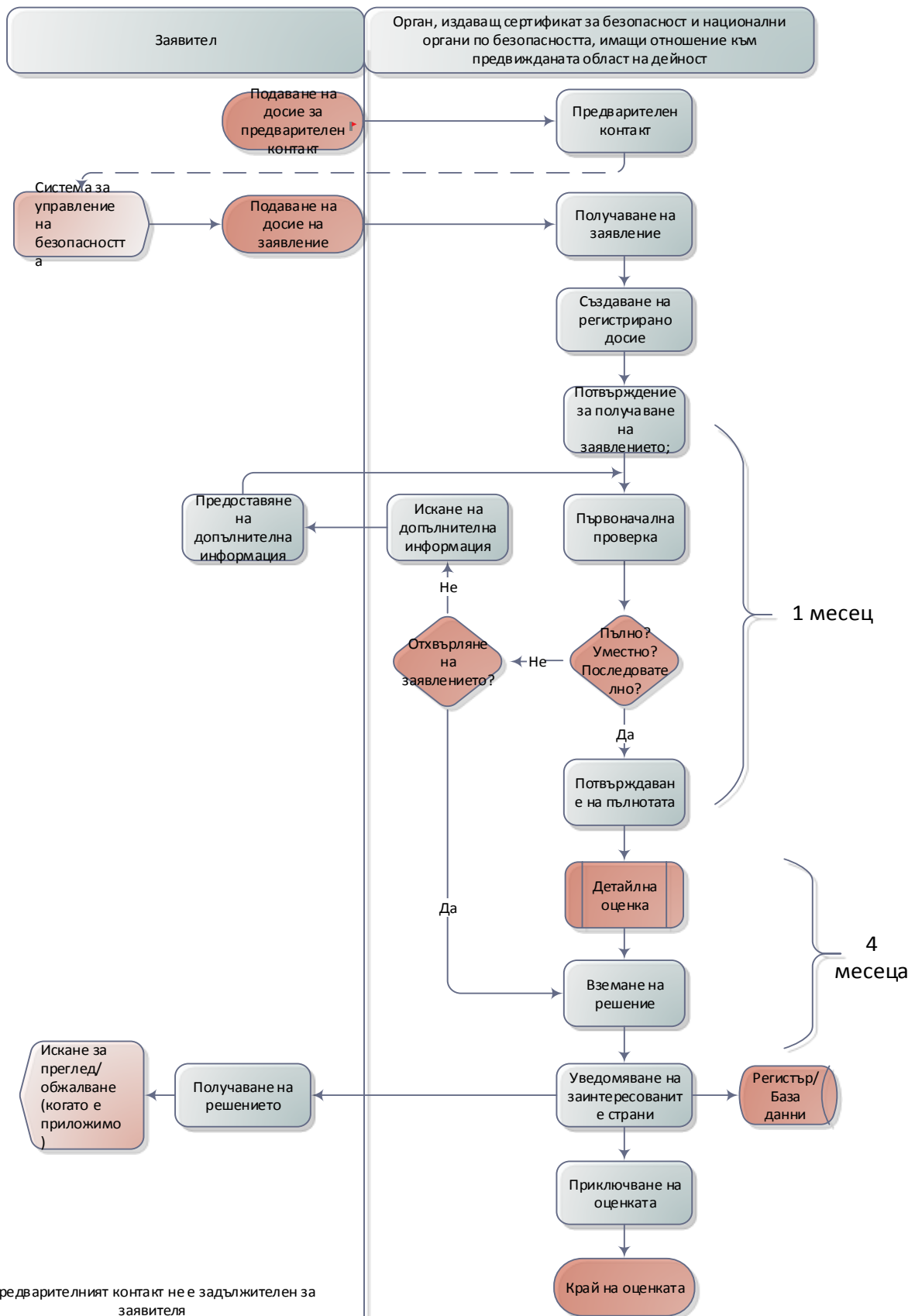
Повече информация относно функциите на системата за обслужване на едно гише може да се намери в *Ръководството за потребителите на системата за обслужване на едно гише*.

2.2 Процес на оценка на безопасността

Процесът на оценка на безопасността е определен в приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията и се състои от следните етапи, както е илюстрирано на фигура 3:

- › предварителен контакт (незадължително);
- › приемане на заявлението;
- › първоначална проверка;
- › детайлна оценка;
- › вземане на решение;
- › приключване на оценката.

В следващите раздели е представена подробна информация за процеса на оценка на безопасността от гледна точка на компетентните органи.



Фигура 3: Процес на оценка на безопасността

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

2.2.1 Предварителен контакт

За да се осигури пълноценното реализиране на предимствата на предварителния контакт, се препоръчва следният подход:

- › заявителят изготвя досие, което включва като минимум описание на неговата СУБ, и го подава чрез системата за обслужване на едно гише. Досието трябва да съдържа информацията, посочена в точки 1—6 от приложение 1 към Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията, но обемът на предоставената информация не се ограничава с този списък;
- › органът, издаващ сертификат за безопасност, определя датата (датите) на срещата (срещите) и носи отговорност за организационните аспекти (например осигуряване на място за провеждане на срещите или използване на други комуникационни средства, ангажиране на експерти);
- › заявителят определя дневния ред на срещата (срещите);
- › националният орган по безопасността за областта на дейност предоставя цялостни резултати/тенденции от негови предишни дейности по надзор, когато това е приложимо, при поискване от органа, издаващ сертификат за безопасност;
- › органът, издаващ сертификат за безопасност, осъществява координация със заявителя и други национални органи по безопасността, когато е необходимо, с цел обсъждане на съдържанието на досието за предварителен контакт и, когато е направена преценката, че това е необходимо във връзка със заявлението, обратната информация от надзорните дейности, изпълнени от компетентния национален орган (или органи) по безопасността;
- › с цел осигуряване на прозрачност и яснота на кореспонденцията между Агенцията (когато действа в качеството на орган, издаващ сертификат за безопасност), компетентния национален орган (или органи) по безопасността и заявителя, въпросите, идентифицирани на етапа на предварителен контакт, се документират и проследяват съобразно принципите, които се прилагат по отношение на оценката (вж. раздели 2.2.3 и 2.2.4). Същият подход се препоръчва настоятелно и в случаите, когато органът, издаващ сертификат за безопасност, е национален орган по безопасността;
- › заявителят води документация за срещата (срещите), като изготвя и предоставя за преглед и одобрение протоколи на всички участници. Документацията за срещата (срещите) може да бъде архивирана в системата за обслужване на едно гише с цел улесняване на бъдещи оценки на безопасността.

2.2.2 Приемане на заявлението

След подаването на заявление за издаване на единен сертификат за безопасност (нов, актуализиран или подновен) системата за обслужване на едно гише автоматично и незабавно издава потвърждение за приемането на заявлението от името на органа, издаващ сертификат за безопасност. Следва да се отбележи, че всички **първи** заявления за единен сертификат за безопасност трябва да бъдат отбелязани в системата за обслужване на едно гише като „нови“ заявления, независимо дали заявителят е бил притежател на сертификат за безопасност преди това. Ако заявителят е бил притежател на сертификат за безопасност съгласно предишния режим, това може да бъде взето под внимание от сертифициращия орган при оценяване на досието му. С оглед на ефективното протичане на този процес заявителите трябва да посочат в заявлението всички промени, въведени в системата за управление на безопасността след последната оценка. Изпратеното до заявителя уведомление

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

съдържа и информация за началната дата на оценката, с оглед на която ще се контролират етапните цели и сроковете. За начална дата на оценката се счита датата на потвърждението за получаване на заявлението, както е определено в член 2, параграф 2 от Регламента за изпълнение (ЕС) 2018/763 на Комисията [практически разпоредби относно издаването на единни сертификати за безопасност на железопътни предприятия].



Приемането на заявлението не се потвърждава от органите, отговарящи за предвижданата област на дейност, а само от органа, издаващ сертификат за безопасност. Тъй като цялата комуникация относно новите заявления ще се адресира до определените програмни ръководители, с цел избягване на проблеми, като например отсъствие на съответното лице към момента на подаване на ново заявление, органите се насърчават да създадат допълнителна функционална пощенска кутия, към която се препращат всички уведомявания.



За целите на процеса на уведомяване Агенцията и националните органи по безопасността се приканват да документират в системата за обслужване на едно гише информация за официалните празници, приложими към съответната организация.. Тази информация се използва от системата за обслужване на едно гише при определяне на началната дата на оценката, посочена в потвърждението за получаване на заявлението. Информацията за официалните празнични дни през съответната година се документира в системата от всеки орган не по-късно от края на предходната година и се актуализира при необходимост, когато настъпят промени по отношение на официалните празнични дни през годината.

Във връзка с всяко заявление програмният ръководител на органите, отговарящи за областта на дейност, осигурява компетентните ресурси в системата за обслужване на едно гише. За всяко заявление програмният ръководител от всеки орган, засегнат от областта на дейност, определя компетентни отговорни лица в системата за обслужване на едно гише. С цел да се избегне съкращаване на периода, определен за извършване на оценката на безопасността, компетентните органи се приканват да определят своевременно съответните ресурси (вижте раздел 2.3).

В следната таблица са описани различните роли и отговорности, които отделните органи (т.е. Агенцията и националните органи по безопасността) могат да изберат в системата за обслужване на едно гише. В зависимост от сложността на заявлението и вътрешната процедура всеки орган осигурява един или повече служители за извършване на процеса на оценка на безопасността в законно установения срок. На едно и също лице могат да бъдат възложени една или повече функции. Всяко заявление се управлява като проект с точно определена начална и крайна дата на изпълнение, отговарящи съответно на потвърждението за приемането на заявлението и на вземането на решението от органа, издаващ сертификат за безопасност. Препоръчва се методологията за управление на проект да съответства на обема и сложността на заявлението.

Таблица 2: Роли и отговорности

<i>Роли</i>	<i>Отговорности</i>
Програмен ръководител	Отговаря за разработването, управлението и изпълнението на програмата, което включва: <ul style="list-style-type: none"> • <i>приемане на уведомявания за нови заявления;</i>

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Таблица 2: Роли и отговорности

Роли	Отговорности
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>предварително планиране на ресурсите, необходими за разглеждане на заявления за нови, актуализирани или подновени сертификати;</i> • <i>определяне на компетентни ресурси за изпълнението на всеки проект;</i> • <i>осигуряване на съгласуваност на решенията, вземани в рамките на различните проекти;</i> • <i>управление на оценката на ефективността на програмата и нейното непрекъснато повишаване.</i>
Ръководител на проект	<p>Отговаря за разработването, управлението и изпълнението на възложения му/й проект за издаване на сертификат за безопасност, което включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ръководство и координация на процеса на оценка, включително процеса на предварителен контакт, когато е приложимо;</i> • <i>изпълнение на целите на проекта, и по-специално своевременно изпълнение на дейностите по оценка в съответствие със стандартите за качество;</i> • <i>идентифициране на всички въпроси, подлежащи на изясняване, които могат да възпрепятстват приключването на оценката;</i> • <i>поддържане на контакт с програмния ръководител с цел обмен на информация относно въпроси, които могат да засегнат приключването на оценката, и вземане на окончателно решение за издаване или отказ за издаване на единен сертификат за безопасност;</i> • <i>отнасяне на случаите на противоречиви мнения на оценителите, които не са били разрешени от органа (органите), вземащи решения, за разглеждане до по-висшестоящ орган;</i> • <i>спиране на работата по оценката, когато бъде установен значим неизяснен въпрос, до получаване на допълнителна информация от заявителя;</i> • <i>управление на препоръката за издаване или отказ за издаване на единен сертификат за безопасност;</i> • <i>предоставяне на решение за отхвърляне на заявлението на ранните етапи на процеса (например, до приключване на оценката) на органа (органите), вземащ(и) решения;</i> • <i>докладване относно напредъка на оценката пред органа (органите), вземащ(и) решения;</i> • <i>изготвяне на единния сертификат за безопасност (когато е взето решение за издаването на такъв сертификат);</i>

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Таблица 2: Роли и отговорности

Роли	Отговорности
	<ul style="list-style-type: none"> осигуряване на правилното изпълнение на съответните процеси и процедури.
<p>Водещ оценител (когато е ангажиран повече от един оценител)</p>	<p>Отговаря за разработването, управлението и изпълнението на техническата оценка на възложения му/й проект за издаване на сертификат за безопасност, което включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> координиране на техническата работа на оценителите, според обстоятелствата, на различните етапи на процеса на оценка и на етапа на предварителен контакт, когато е необходимо; поддържане на връзка с ръководителя на проекта с цел обмен на информация за въпроси, подлежащи на изясняване, които могат да възпрепятстват приключването на оценката; отнасяне на случаите на противоречиви мнения на оценителите, които не са били разрешени, за разглеждане до ръководителя на проекта; осигуряване на съгласуваност на решенията на отделните оценители; управление на цялостните резултати от оценката <p>Наред с горното се прилагат и изброените по-долу отговорности на оценителя.</p>
<p>Оценител</p>	<p>Оценка за възложената му/й конкретна част (части) от оценката, което включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> реализиране на принос за изпълнението на целите на проекта, и по-специално за своевременното изпълнение на дейностите по оценка в съответствие със стандартите за качество; осъществяване на координация със заявителя, когато е необходимо, например с цел изискване на допълнителна информация или разяснения, или утвърждаване на план (планове) за действие, изработен от заявителя; идентифициране на всички въпроси, подлежащи на изясняване, които могат да възпрепятстват приключването на оценката; поддържане на връзка с водещия оценител с цел обмен на информация за въпроси, подлежащи на изясняване, които могат да възпрепятстват изпълнението на неговата част (части) или частта (частите) от оценката, възложени на друг оценител (оценители); управление на резултатите на възложената му/й част (части) от оценката; докладване относно напредъка на работата по възложената му/й част от оценката пред водещия

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Таблица 2: Роли и отговорности

Роли	Отговорности
	<p>оценител и ръководителя на проекта (когато е различен от водещия оценител);</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилагане на съответните процеси и процедури.
Проверител	<p>Проверява дали процесът на оценка на безопасността е изпълнен правилно, преди да се пристъпи към вземане на решение относно издаване (или отказ за издаване) на единния сертификат за безопасност, което включва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проверка на правилното изпълнение на приложимите процеси и процедури; • изготвяне на препоръка за издаване (или отказ за издаване) на единния сертификат за безопасност, включително относно решение за отхвърляне на ранните етапи на процеса (т.е. преди приключването на оценката), въз основа на резултатите от проверките; • предоставяне на изготвената препоръка на органа (органите), вземащ(и) решения.
Орган, вземащ решения	<p>Отговаря за одобряването на становището и/или вземането на решението за издаване (или отказ за издаване) на единния сертификат за безопасност.</p>

2.2.3 Първоначална проверка

В случаите, когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност, следва да се осъществява координация между органите, участващи в оценката на безопасността, с цел обсъждане на:

- › вътрешната и външната комуникация (вж. раздел **Error! Reference source not found.**);
- › организационните аспекти;
- › разпределението на задачите;
- › подробния график;
- › събраната относима информация за безопасното функциониране на заявителя в рамките на предишни надзорни дейности, когато е приложимо (вж. също раздел 2.7). Тази информация се предоставя от националния орган по безопасността;
- › обратната информация от етапа на предварителен контакт, когато е приложимо.

Препоръчва се провеждане на първата координационна среща в кратък срок след определянето на различните ресурси за разглеждане на заявлението. Други координационни срещи може да бъдат организирани по искане на органа, издаващ сертификат за безопасност с цел обсъждане на междинните и окончателните резултати от първоначалната проверка.

В случаите, когато заявителят е посочил в своето заявление, че възнамерява да осъществява дейност до гари в съседни държави членки със сходни характеристики на мрежата и сходни оперативни правила, когато тези гари са в близост до границата, органът, издаващ сертификат за безопасност следва да се консултира с компетентния национален орган (или органи) по безопасността на съответните съседни държави членки. Тези национални органи по безопасността следва да потвърдят

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

пред националните органи по безопасността за предвижданата област на дейност, че са съгласни с това да се провери дали са спазени съответните нотифицирани национални правила и дали са изпълнени задълженията, произтичащи от съответните трансгранични споразумения. Заключениета от тази консултация ще се предоставят от органа, издаващ сертификат за безопасност в доклада за оценката. Когато не е възможно да се постигне споразумение, позволяващо на националния орган по безопасността, участващ в оценката на безопасността, да действа от името на националния орган по безопасността на съседната държава членка, от заявителя ще бъде поискано да измени своето заявление за издаване на единен сертификат за безопасност, като включи в своята предвиждана област на дейност мрежата на въпросната държава членка.

Посочената по-горе консултация не е необходима в случай на съществуващи трансгранични споразумения между държавите членки или националните органи по безопасността, които отговарят за експлоатацията между гари, разположени в близост до границите, със сходни характеристики на мрежата и сходни оперативни правила. В такива случаи националните органи по безопасността за предвижданата област на дейност се считат за компетентни за извършване на проверка дали са спазени съответните нотифицирани национални правила и дали са изпълнени задълженията, произтичащи от съответните трансгранични споразумения. За да бъде улеснен процесът на оценка, националните органи по безопасността се приканват да посочат тези споразумения за сътрудничество и граничните гари, попадащи в техния обхват, в изготвените от тях национални ръководства за прилагане (вж. [Приложение 1](#)).



С оглед на ефективното протичане на оценката органите и заявителите могат да използват различни канали на комуникация. Същевременно идентифицирането и регистрирането на проблеми (по смисъла на член 12 от Регламент (ЕС) 2018/763) следва да се осъществява чрез регистъра на проблемите в системата за обслужване на едно гише, за да се гарантира прозрачност и проследимост на решенията, взети от органите, засегнати от областта на дейност.



Чрез регистъра в системата за обслужване на едно гише може да бъде съобщено за 4 вида проблеми. Това са: искане за допълнителна информация („вид 1“); проблем, който органът желае да бъде разрешен от заявителя, но му предоставя възможност да избере подхода по своя преценка („вид 2“); незначително неспазване или остатъчно безпокойство, което органът пренасочва за проверка при последващ надзор („вид 3“); и проблем, който представлява пречка за заявлението („вид 4“). Допълнителна информация и примери за всички видове проблеми могат да бъдат намерени в *Ръководство на Агенцията относно заявленията за издаване на единни сертификати за безопасност — Ръководство за заявителите*.

Чрез искане за допълнителна информация всеки орган може да поиска подробна информация, която счита за разумно необходима за целите на извършваната от него оценка на заявлението, като за тази цел може да осъществи пряк контакт със заявителя. Когато предприемат такъв контакт, органите се приканват да бъдат прецизни и точни, и да предоставят на заявителя ясна и разбираема информация, придружена със срок за предоставяне на очаквания от него отговор. От своя страна заявителят предоставя поисканата информация в уговорения срок посредством регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване.

Ако заявителят не предостави поисканата информация или ако допълнителната информация, предоставена в заявлението, не е удовлетворителна, срокът за извършване на оценката може да бъде удължен или заявлението може да бъде отхвърлено. Към отхвърляне на заявление се прибегва като последно средство и когато органът, издаващ сертификат за безопасност вземе решение да предприеме такава стъпка, решението и мотивите за него се документират в доклада за оценката и се

довеждат до знанието на заявителя. В случай на отхвърляне на заявление е необходимо заявлението да бъде подадено отново.

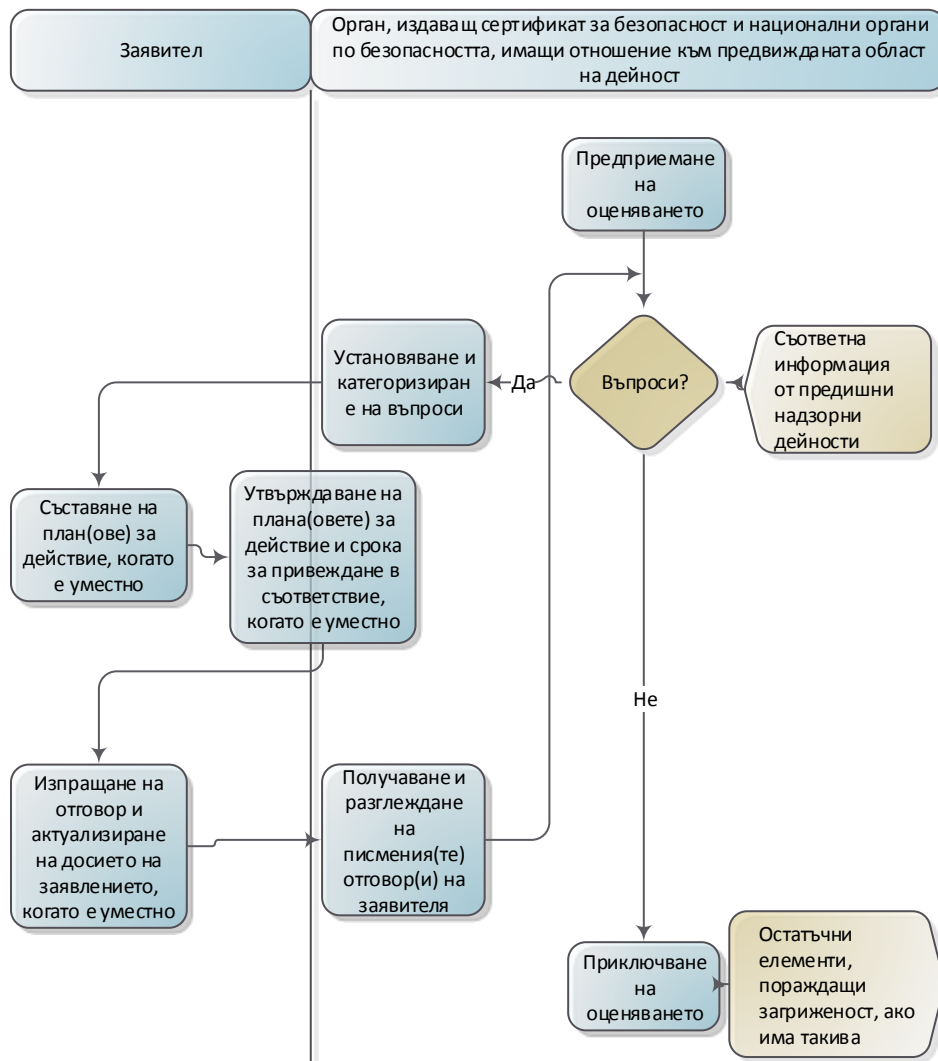
Тъй като органите, участващи в оценката на безопасността, могат да бъдат консултирани относно съдържанието на заявлението преди неговото подаване (т.е. по време на етапа на предварителен контакт), е възможно те да разполагат с информация, че заявлението съдържа достатъчно доказателства, като в такъв случай е възможно този етап да бъде ограничен до минимум, ако е уместно, и да се премине направо към основната оценка. Освен това е възможно резултатите от предишни надзорни дейности да съдържат достатъчно информация за заявителя, въз основа на която да е възможно вземането на решение по заявлението. В такива случаи е необходимо в доклада за оценката да се впише съответна обосновка.

Преди да изпратят искане за допълнителна информация, което може да засегне работата на други органи, компетентните органи, участващи в оценката на безопасността, следва да координират действията си, като обсъдят съдържанието на въпроси, подлежащи на изясняване, записани в регистъра на въпросите, преди да ги изпратят на заявителя. Аналогично, преди да отхвърлят заявлението или да вземат решение за преминаване към следващия етап, органите, участващи в оценката на безопасността, следва да координират действията си, като обсъдят неизяснени въпроси, свързани с етапа на първоначална проверка, и да вземат общо решение за начина, по който ще процедурат. Във всички случаи решението относно пълнотата, уместността и съгласуваността на заявлението се документира от всеки от органите, участващи в оценката на безопасността, в изготвените от тях доклади за оценката. Когато не е възможно участващите страни да постигнат споразумение, органът, издаващ сертификат за безопасност, взема окончателно решение относно пълнотата, уместността и съгласуваността на заявлението. Всеки от органите обаче може да вземе собствено решение и може да поиска арбитраж, когато е уместно.

Информацията за състоянието на етапа на първоначална проверка е видима за всички участващи страни, включително заявителя, на контролното табло в системата за обслужване на едно гише. Информацията за напредъка на етапа, въведена от всеки от отделните органи в контролното табло, е видима за всички органи в контролното табло, но не и за заявителя. Обобщената информация за етапа на първоначална проверка и заключенията относно пълнотата на досието се документират в съответния раздел на доклада за оценката от всеки от органите, преди да се пристъпи към детайлната оценка.

2.2.4 Детайлна оценка

Към детайлна оценка се пристъпва след вземането на положително решение относно пълнотата, уместността и съгласуваността на заявлението. Това не е пречка обаче органите, участващи в оценката на безопасността, да предприемат детайлна оценка за частта, попадаща в техните правомощия, дори когато останалите органи, участващи в оценката, все още не са приключили работата си по предходния етап, при условие че в резултат на координацията между органите е установено, че рискът от отхвърляне на заявлението е пренебрежимо малък.



Фигура 4: Детайлната оценка

Детайлната оценка обхваща оценката на съответствието с изискванията на СУБ и с националните правила.

Оценката на съответствието с изискванията на СУБ е в компетентността на органа, издаващ сертификат за безопасност. Оценителите могат да намерят полезни насоки за извършването на тази оценка в *Ръководството на Агенцията относно изискванията на системата за управление на безопасността*.

Оценката на съответствието с нотифицираните национални правила е в компетентността на националния орган по безопасността. По отношение на предвижданата област на дейност тя включва проверка на съответствието с изискванията, съдържащи се в нотифицираните национални правила, свързани с оперативни изисквания, които не са предвидени в приложимата техническа спецификация за оперативна съвместимост (ТСОС) „Експлоатация и управление на движението“, или в други приложими европейски законодателни актове. За да предоставят на заявителите информация относно изискванията, които трябва да изпълнят, от националните органи по безопасността се очаква да публикуват и актуализират редовно ръководство за прилагане, което е достъпно безплатно и съдържа информация и обяснения относно правилата, приложими по отношение на предвижданата област на

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

дейност (включително обхвата на транспониране на Директивата относно безопасността), и документите, които заявителят трябва да подаде.



Както в началната фаза на преглед, всички проблеми, идентифицирани във фазата на подробна оценка, се управляват чрез регистъра на проблемите в системата за обслужване на едно гише, като се използват четирите вида проблеми, изброени в раздел 2.2.3 по-горе. Като общо правило всяка информация, която е от значение за проследяването на решенията, трябва да бъде документирана и предоставена на разположение на заявителя чрез регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване.

Когато заявлението се отнася до подновяване или актуализиране на единен сертификат за безопасност, на този етап на оценката трябва да бъдат отчетени условията или ограниченията на използването на предходния сертификат, с цел да се установи дали тези условия и ограничения са все още валидни или следва да бъдат отменени.

Аналогично, този етап следва да се използва за проверка на:

- › възможните въпроси, чието разглеждане е отложено за бъдещите надзорни дейности, и
- › прилагането на съответните планове за действие от заявителя.

Ако все още са налице неизяснени въпроси, установени в рамките на предишна надзорна дейност, органите, участващи в оценката на безопасността, следва да решат съвместно дали тези въпроси следва да бъдат документираны в регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване.

В този регистър може да бъдат документираны и евентуални противоречиви становища на експертите (включително експертите, работещи за един орган).

Когато бъде установена тема за запитване (т.е. въпроси от „тип 1“) или възможен случай на несъответствие (т.е. въпроси от „тип 3“ и „тип 4“), органите, участващи в оценката на безопасността, се приканват да бъдат възможно най-конкретни, за да помогнат на заявителя да разбере нивото на детайлност на отговора, който трябва да предостави, без да прибегват до принудителни мерки. Опасения, свързани с редактирането или оформлението на текста, както и печатни грешки, не трябва да се третират като доказателства, че заявителят не е демонстрирал съответствие, освен ако засягат яснотата на информацията, предоставена от заявителя.

Когато заявлението (или части от него) съдържат недостатъци, органите, участващи в оценката на безопасността, могат да поискат допълнителна информация от заявителя чрез регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване, като предоставят срок за предоставяне на отговор, който е разумен и пропорционален на сложността, свързана с набавянето на поисканата информация. От своя страна заявителят предоставя поисканата информация посредством регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване. Когато заявителят не приема предоставения му срок, може да го обсъди с компетентния орган, който от своя страна може да вземе решение да промени срока, записан в регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване.

За да бъдат удовлетворителни, писмените отговори на заявителя трябва да са достатъчни, за да отстранят изразената загриженост, и да докажат убедително, че предложените мерки ще гарантират изпълнението на приложимите изисквания. Той може да предостави нови документи и/или да преформулира части от първоначално предоставените документи и по този начин да замени неудовлетворителните елементи на първоначалното заявление, като следва да обясни как направените промени отстраняват установените недостатъци. Освен това заявителят може да предостави относима подкрепяща информация (например относно процедурите в рамките на СУБ). Нови и/или актуализирани документи се предоставят чрез регистъра на въпросите, подлежащи на

изясняване, като приложения към съответните въпроси. Заявителят е длъжен да посочи внесените в първоначално предоставените документи промени (например посредством функцията за проследяване на промените (track changes)). Това дава възможност на оценителите да се уверят, че в съответните части на документите са внесени необходимите изменения, а останалите части на документите не са изменени.

Освен това заявителят може да предложи мерки за разрешаване на въпросите и да определи срокове за тяхното реализиране. Ако компетентният орган не е съгласен с предложените мерки и/или срокове, той следва да се свърже своевременно със заявителя с цел решаване на проблема и документиране на решението в регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване.

Когато полученият отговор е в голяма степен удовлетворителен, но са налице остатъчни елементи, пораждащи загриженост, органите, участващи в оценката на безопасността, следва да вземат решение по отношение на частите от процеса, които попадат в тяхната компетентност, за поставяне на тези остатъчни елементи на вниманието на заявителя или да се споразумеят за отлагане на окончателното решаване на въпроса в рамките на надзорната дейност след издаването на единния сертификат за безопасност. Независимо от възприетия подход органите, участващи в оценката, следва да документират, всеки по отношение на своята част от оценката, взетото решение и мотивите за него в изготвените от тях доклади за оценката. Следователно докладът за оценката отразява резултатите от оценката, включително евентуални противоречиви становища на оценителите, остатъчни елементи, пораждащи загриженост, които да бъдат разгледани в рамките на бъдещата надзорна дейност, и решението за издаване (или отказ за издаване) на единен сертификат за безопасност.

В случаите, когато са установени значими въпроси, един или няколко органа в координация помежду си могат да поискат среща със заявителя за изясняване на висящите въпроси и избягване на дублираща се кореспонденция. За тази цел те потвърждават предварителното уговорената дата за срещата със заявителя или уговарят дата. Във всеки случай е необходимо да бъде изпратено потвърждение и да се поиска да бъде потвърдено неговото получаване. Изпратеното потвърждение се придружава с подробна информация за въпросите, пораждащи загриженост.

Когато е направена преценка, че такава среща е необходима, целите на срещата се определят по следния начин:

- › да се гарантира, че заявителят разбира правилно установените области на несъответствие;
- › да се обсъди какви мерки са необходими за отстраняване на несъответствието;
- › да се постигне съгласие относно характера на допълнителната информация и подкрепящите документи, които следва да бъдат предоставени (план за действие).

Органите могат също така да решат да предприемат одити, инспекции и посещения (вж. също раздел **Error! Reference source not found.**) с цел събиране на допълнителни доказателства, които не е възможно да бъдат извлечени чрез прегледа на документацията, съдържаща се в досието на заявлението, и да се получи увереност, че въпросите, пораждащи загриженост, които не са отстранени в рамките на предишни надзорни дейности, когато е приложимо, са удовлетворително разрешени от заявителя. Например органите могат да вземат решение за одит на заявител, когато има основания за съмнение относно това с каква степен на точност СУБ отразява дейностите на дружеството, т.е. дали дружеството изпълнява разписаните в СУБ мерки. В такива случаи провеждането на одит на място от интервюиращи служители на органа може да помогне на органа, издаващ сертификат за безопасност да събере информация за описаната от заявителя СУБ. Основната цел на тези одити, инспекции или посещения обаче следва да е събиране на доказателства с оглед приключване на въпросите, документираните като открити в процеса на оценка.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

В случаите, когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност, преди да вземе решение за издаване на единен сертификат за безопасност, органите, участващи в оценката, следва да проведат координационна среща, на която да обсъдят съдържанието на техните доклади за оценката. В рамките на това обсъждане следва да бъде постигнато съгласие и относно евентуални ограничения и/или условия за използване, както и за отлагане на разглеждането на остатъчните елементи, пораждащи загриженост, в рамките на бъдещите надзорни дейности, като се определи кой национален орган по безопасността ще носи отговорност за необходимите действия. След провеждането на тази координационна среща Агенцията следва да изготви заключителен доклад за оценката и да определи уговорените ограничения и условия за използване, които да бъдат отразени в единния сертификат за безопасност. Всички различия в становищата на оценителите следва да бъдат разгледани от ръководителя на проекта и могат да бъдат записани в доклада от оценката, ако останат неразрешени.

Координационна дейност между компетентни органи, участващи в оценката на безопасността, е необходима и в случаите, когато установеното несъответствие не може да бъде отстранено, поради това че заявителят не е в състояние да разреши проблема по удовлетворителен за органа начин или заявителят и органът не могат да постигнат съгласие по отношение на срока за това. Ако това заключение бъде потвърдено от органа, издаващ сертификат за безопасност заявлението може да бъде отхвърлено.

Отделните органи могат да внасят изменения в своите доклади за оценката до вземането на решението за издаване на единен сертификат за безопасност от органа, издаващ сертификат за безопасност и уведомяването на заявителя за това решение.

2.2.5 Вземане на решение и приключване на оценката

Органът, издаващ сертификат за безопасност изготвя своето решение в системата за обслужване на едно гише, състоящо се от уведомително писмо, доклад за оценка и единен сертификат за безопасност, когато е приложимо. По време на този процес, органът, издаващ сертификат за безопасност проверява дали документите са съвместими един с друг, както и със самото заявление (освен ако не са били предложени ограничения или условия за употреба). Информацията, вписана във формуляра на заявлението, се използва при съставянето на единния сертификат за безопасност.



Органът, издаващ сертификат за безопасност се приканва да прегледа тази информация и да я актуализира, като отрази резултатите от оценката и като отдели специално внимание на промените по отношение на областта на дейност и ограниченията и/или условията за използване, определени в рамките на оценката.



Указания за извършването на преглед от органа, издаващ сертификат за безопасност и, при необходимост, актуализиране на рубриките в системата за обслужване на едно гише за целите на изготвянето на единния сертификат за безопасност са дадени в [Приложение 5](#).

Датата на получаване на решението следва да отговаря в системата за обслужване на едно гише на датата на уведомяване на заявителя за решението. Крайният срок за подаване на искане за преглед ще се отчита от тази дата. След връчването на уведомлението електронната версия на единния сертификат за безопасност се прехвърля автоматично от системата за обслужване на едно гише в базата данни ERADIS. Не се предвиждат конкретни действия от страна на органа, издаващ сертификат за безопасност.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Когато е поискано издаване на единния сертификат за безопасност на хартиен носител с положен саморъчен подпис и официален печат на организацията, органът, издаващ сертификат за безопасност може да разпечата сертификата, съхраняван в системата за обслужване на едно гише. Подобна конкретна потребност не засяга посочената по-горе дата на вземане на решението.

Органите, участващи в оценката на безопасността, следва да проведат координационна среща, на която да формулират поуки, които да се използват при бъдещи оценки, и да усъвършенстват своите вътрешни процедури. Това включва резултати от вътрешни/външни одити и информация за въпроси, подлежащи на изясняване, и рискове, както и за ефективни техники, които могат да се прилагат при провеждане на бъдеща оценка и дори да бъдат споделени със (или заимствани от) други органи с цел непрекъснато подобряване.

В случаите, когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност, национален орган по безопасността, участващ в оценката на безопасността, може да поиска превод на текста на единния сертификат за безопасност и на мотивите за взетото решение. В случаите, в които е необходим такъв превод, националният орган по безопасността следва да подаде свое искане не по-късно от етапа на вземане на решение. Агенцията ще преведе документите за своя сметка и ще ги съхранява в системата за обслужване на едно гише.

Когато е поискано издаване на единния сертификат за безопасност на хартиен носител с положен саморъчен подпис и официален печат на организацията, сканирано копие на единния сертификат за безопасност също се съхранява в системата за обслужване на едно гише.

2.3 График за провеждане на оценката на безопасността

Макар че в законодателната уредба няма предвидено подобно изискване, когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност, се предлагат следните междинни етапни цели:

- › всеки орган определя в срок от 1 седмица от получаване на заявлението за единен сертификат за безопасност компетентните ресурси за разглеждане на заявлението;
- › Съответната информация, събрана във връзка с безопасното функциониране от предходни дейности по надзор, се предоставя от националните органи по безопасност на Агенцията, най-късно към момента на вземане на решение относно съответствието на заявлението с приложимите изисквания;
- › всеки от органите, участващи в оценката на безопасността, приключва работата по своята част от детайлната оценка не по-късно от 5 работни дни преди утвърдения срок за вземане на решението за издаване на единния сертификат за безопасност, за да предостави на Агенцията достатъчно време за обобщаване на всички констатации и резултати от оценката.

2.4 Комуникационни процедури

Органът, издаващ сертификат за безопасност следва да управлява координацията на различните органи по време на процеса на оценка на безопасността. Когато е необходимо да се организират срещи (лични или теле-/видеоконференции) или други координационни дейности, органът, издаващ сертификат за безопасност съставя протоколи, като изпраща копия до участниците и ги публикува в системата за обслужване на едно гише.

Координацията между страните, участващи в процеса на оценка на безопасността, обикновено се осъществява на взаимно утвърден език. Това се отнася и до обмена на мнения между Агенцията и националните органи по безопасността относно констатациите и резултатите от оценката, както и до друга кореспонденция.

По искане на националния орган (или органи) по безопасността, отговарящи за съответната област на дейност, Агенцията, действайки като орган, издаващ сертификат за безопасност, може да преведе своето решение и мотивите към него на езика на националния орган (или органи) по безопасността. Искането за превод на документите се управлява извън процеса на оценка на безопасността и без да оказва въздействие върху разходите, които поема заявителят.

2.5 Осигуряване на качеството

Органът, издаващ сертификат за безопасност е длъжен да гарантира, че:

- › отделните етапи на процеса са изпълнени правилно;
- › са налице достатъчно доказателства, че всички относими аспекти на заявлението са оценени;
- › заявителят е предоставил писмени отговори относно всички елементи на несъответствие (т.е. въпроси от „тип 3“ и „тип 4“) и всички искания за допълнителна информация са получени от заявителя;
- › всички въпроси от тип 3 и тип 4 са изяснени или, ако не са изяснени, причините за това са надлежно документирани;
- › остатъчните елементи, пораждащи загриженост, които ще бъдат предмет на надзорната дейност, са отнесени на вниманието на компетентния националния орган по безопасността и са потвърдени от този орган;
- › взетите решения са документирани, справедливи и последователни;
- › отразеното в доклада за оценката становище относно издаването на единния сертификат за безопасност отразява оценката като цяло.

Ако заключението е, че процесът е изпълнен правилно, ще бъде достатъчно да се потвърди, че са изпълнени описаните по-горе стъпки, и да се впишат допустимите забележки. Ако заключението е, че процесът не е изпълнен правилно, ясно се посочват основанията за това заключение.

2.6 Одити, инспекции или посещения

Когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност целите и обхватът на одитите, инспекциите или посещенията, както и определената роля на всеки от органите, участващи в оценката, трябва да бъдат координирани с цел избягване на дублиране на дейности и ограничаване на възможността заявителят да бъде принуден да участва в дублиращи се одити, инспекции или посещения. Когато Агенцията провежда одит, инспекция или посещение, компетентният национален орган (или органи) по безопасността предоставят необходимата подкрепа и съдействие на Агенцията за спазване на приложимите на обекта (обектите) на заявителя правила за безопасност.

Органът, който извършва одит, инспекция или посещение, следва да разполага с вътрешни правила или процедури, определящи рамката за изпълнение на тази дейност. За тази цел органът може да прилага на доброволна основа принципите и изискванията, залегнали в приложимите стандарти като ISO 19011 и ISO 17021 за провеждането на одити на системи за управление и ISO 17020 за инспекциите.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Констатациите, направени в резултат на одити, инспекции и посещения, представляват доказателства, които могат да обосноват приключване на въпросите, вписани в регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване. Възможно е обаче те да се отнасят до въпроси (например случаи на несъответствие), които не са били установени на по-ранен етап, като в такива случаи тези въпроси се записват в регистъра на въпросите, подлежащи на изясняване, като нови въпроси.

По-подробна информация относно техниките за провеждане на одити инспекции може да се намери в *Ръководството на Агенцията за осъществяване на надзор*.

2.7 Взаимодействие между оценка и надзор

Националните органи по безопасността се приканват да използват обобщения формуляр за надзор, когато обсъждат неизяснени въпроси, идентифицирани в рамките на предишни надзорни дейности, които са от значение за оценката на безопасността.

По-специално, при получаване на заявление за подновяване или актуализация на единен сертификат за безопасност националният орган по безопасността трябва да предостави на органа, издаващ сертификата за безопасност резултатите от всички последващи действия във връзка с остатъчни елементи, пораждащи загриженост, чието разглеждане е отсрочено за последващ надзор. Тази информация позволява на органа, издаващ сертификата за безопасност да приключи остатъчните елементи, пораждащи загриженост в системата за обслужване на едно гише.

По-подробна информация може да се намери в *Ръководството на Агенцията за осъществяване на надзор*.

2.8 Център за обучение, структури, отговарящи за поддръжката и превоза на опасни товари

В съответствие с член 5 от Решение 2011/765/ЕС на Комисията и член 13, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/798 признаването на център за обучение към дадено железопътно предприятие може да бъде отбелязано в неговия единен сертификат за безопасност, в случай че са изпълнени следните предварителни условия:

- › железопътното предприятие не е единственият доставчик на обучение на пазара;
- › железопътното предприятие предоставя обучение само на своя персонал.

В такъв случай се препоръчва съответният национален орган по безопасността да потвърди признаването на центъра за обучение на железопътното предприятие в своя доклад от оценката, а официалното заявление за признаването да бъде показано в единния сертификат за безопасност, дори ако националният орган по безопасността не е сертифициращият орган по безопасността.

Железопътните предприятия, които действат като структури, отговарящи за поддръжката (СОП), и поддържат превозни средства изключително за собствени дейности, нямат задължението да притежават „сертификат за СОП“ в съответствие с член 3, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 779/2019 на Комисията. Въпреки това системата им за поддръжка трябва да бъде в съответствие с приложение II към посочения регламент. При подаване на заявление за единен сертификат за безопасност такива железопътни предприятия трябва да представят доказателства за съответствие с това приложение.

Ако заявителят е посочил опасни товари като част от обхвата на дейността, сертифициращият орган по безопасността следва да има предвид, че трябва да се консултира с компетентния орган за превоз на опасни товари с железопътен транспорт, що се отнася до спазването на съответното законодателство.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

Когато сертифициращият орган по безопасността е ERA, тази консултация се провежда чрез съответния(ите) НОС за областта на дейност.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

3 Арбитраж и обжалване

3.1.1 Арбитраж

Когато Агенцията не е съгласна с отрицателна оценка, направена от един или повече национални органи по безопасността, тя информира въпросния орган или органи, като посочва основанията за несъгласието си. Агенцията и националният орган или органи по безопасността си сътрудничат за постигането на съгласие за взаимно приемлива оценка. При необходимост, Агенцията и националният орган или органи по безопасността могат да решат в този процес да участва и железопътното предприятие.

Ако не бъде постигнато съгласие за взаимно приемлива оценка в рамките на един месец след като Агенцията е информирала съответния национален орган или органи по безопасността за несъгласието си, националният орган или органи по безопасността могат да отнесат въпроса за арбитраж до Апелативния съвет.

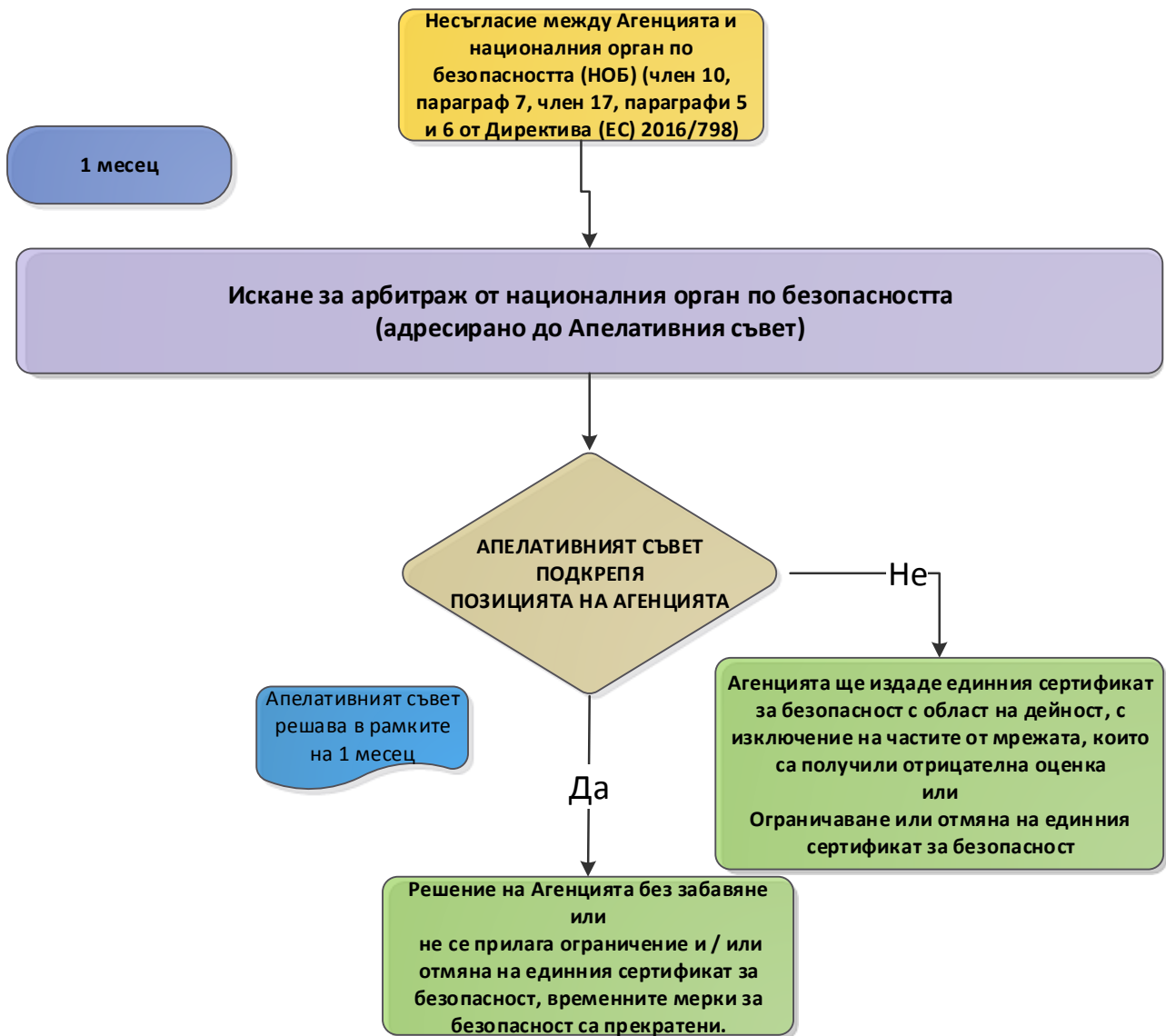
Исканията за арбитраж се отнасят до Апелативния(те) съвет(и). Искания за стартиране на процедури се регистрират в регистъра на Апелативния(те) съвет(и) в системата за обслужване на едно гише.

Апелативният съвет, който разглежда искането за арбитраж, има достъп до пълното досие на заявлението, достъпно в системата за обслужване на едно гише. Апелативният съвет решава дали да потвърди проекта за решение на Агенцията в срок от един месец след искането за арбитраж на националният орган или органи по безопасността.

Решението на Апелативния съвет се довежда до знанието на всички заинтересовани страни, участващи в оценката на безопасността, включително заявителя, чрез системата за обслужване на едно гише.

Същата арбитражна процедура се прилага и по отношение на спорове между Агенцията и националният орган по безопасността, свързани с направена от този орган в рамките на надзорната му дейност констатация, че притежателят на единен сертификат за безопасност, издаден от Агенцията, вече не изпълнява условията за издаване на сертификата, на основание на която органът е поискал от Агенцията, в качеството ѝ на орган, издаващ сертификата за безопасност, да ограничи или отмени сертификата.

Като се има предвид, че предприемането на арбитражна процедура води до удължаване на срока за извършване на оценката, Агенцията посочва приложимите етапни цели, свързани с арбитражното производство, в контролното табло в системата за обслужване на едно гише (виж също раздел 2.3).



Фигура 5: Схема на последователността на арбитражната процедура

3.1.2 Обжалване

В случаите, когато Агенцията изпълнява функциите на орган, издаващ сертификат за безопасност след подаването на жалба пред апелативния съвет, секретарят на Апелативния съвет регистрира жалбата в системата за обслужване на едно гише.

Жалба срещу отрицателно решение на органа, издаващ сертификат за безопасност може да бъде подадена от заявителя или от друго заинтересовано лице, включително от националния орган по безопасността, когато е уместно. Отрицателните решения включват решение за отхвърляне на заявлението или издаване на единен сертификат за безопасност с ограничения и/или условията за използване, които се различават от посочените в заявлението.

Приложимите по отношение на обжалването процедурни правила са подробно уредени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/867 на Комисията *[процедурни правила на апелативните съвети на Агенцията]*.

4 Ограничаване или отмяна на единен сертификат за безопасност

Единен сертификат за безопасност може да бъде ограничен или отменен от Сертифициращия орган за безопасност, издал сертификата.

Всеки Национален орган по безопасност имащ отношение към експлоатацията може да поиска от Агенцията, в качеството и на Орган издаващ сертификат(и) за безопасност да ограничи или отмени единен сертификат за безопасност, в съответствие с член 17(5) и (6) от Директива (ЕС) 2016/798. Молба за ограничаване на единен сертификат за безопасност може да бъде подадена от Национален орган по безопасност в системата за обслужване на едно гише, докато молба за отмяна на валиден единен сертификат за безопасност трябва да бъде подадена по е-мейл до съответния програмен ръководител от Агенцията. Агенцията би могла да прецени, че молбата за ограничаване или отмяна на единен сертификат за безопасност не е добре обоснована или че временните мерки за безопасност приложени от Националния орган по безопасност не са достатъчни. Във всеки един случай Агенцията уведомява Националния орган по безопасност за своето решение. Всяко искане за отмяна трябва да бъде подадено чрез ERADIS от сертифициращия орган по безопасността в съответствие със съществуващите процедури.

5 Преразглеждане на решение

Заявителят може да поиска преразглеждане на отрицателно решение издадено от Органа издаващ сертификат(и) за безопасност, включително в случаите на отказ за издаване на единен сертификат за безопасност, изключване на част от мрежата в съответствие с отрицателна оценка, съгласно посоченото в член 10 (7) от Директива (ЕС) 2016/798 и констатирането на ограничения или условия за употреба, различни от посочените в заявлението.

Искането за преразглеждане е стъпка, предшестваща обжалването пред Апелативен съвет.

Органът издаващ сертификат(и) за безопасност разполага със срок от два месеца от датата на получаване на молбата за преразглеждане, в който да потвърди или измени своето решение. Във всеки един случай, преди вземане на решение, Органът издаващ сертификата за безопасност координира преразглеждането с Националния(ите) орган(и) по безопасност имащ(и) отношение към експлоатацията. В зависимост от резултата на тази координация, Органът издаващ сертификат(и) за безопасност и Националния(ите) орган(и) по безопасност имащ(и) отношение към експлоатацията, биха могли да изменят съответния доклад за оценка или да добавят към доклада съответен документ удостоверяващ потвърждаването или изменението на първото решение.

Органът издаващ сертификата за безопасност уведомява заявителя за своето решение чрез системата за обслужване на едно гише.

Приложение 1 Списък на въпросите, подлежащи на изясняване, които следва да бъдат обхванати в ръководството за прилагане на националния орган по безопасността

Националните органи по безопасността се приканват да обхванат в своите ръководства за прилагане следните въпроси във връзка с техните национални изисквания в съответствие с член 10, параграф 3, буква б) от Директива (ЕС) 2016/798:

1. *обхвата на националните мерки за транспониране на Директива (ЕС) 2016/798 — националният орган по безопасността идентифицира всички възможни случаи на изключване, приложими в държавата членка в съответствие с член 2, параграф 3 от директивата. Той пояснява специфичните национални изисквания във връзка с типа (типовете) на дейността, за която се изисква издаване на единен сертификат за безопасност;*
2. *езиковата политика — посочва се езикът на досието на заявлението, когато националният орган по безопасността е определен за орган, издаващ сертификат за безопасност, както и за националната част от досието на заявлението, когато Агенцията е определена за орган, издаващ сертификат за безопасност;*
3. *комуникационните процедури — посочва се какво и как националният орган по безопасността възнамерява да довежда до знанието на заявителя, когато националният орган по безопасността е определен за орган, издаващ сертификат за безопасност;*
4. *такси и възнаграждения — описва се моделът за таксите и възнагражденията, когато националният орган по безопасността е определен за орган, издаващ сертификат за безопасност, както и прилаганата от националния орган по безопасността почасова ставка за оценката на националната част, когато Агенцията е определена за орган, издаващ сертификат за безопасност;*
5. *описание на трансграничните споразумения и посочване на граничните гари, обхванати от тези споразумения;*
6. *описание и обяснение на изискванията, съдържащи се в нотифицираните национални правила, въз основа на примерния образец, поместен в допълнението, и на приложимите национални административни процедури — органът по безопасността описва и обяснява изискванията, съдържащи се в нотифицираните национални правила, като ги документира в помещението в допълнението формуляр. Всички приложими национални процедурни правила също следва да бъдат пояснени, тъй като те може да са свързани например със специфични споразумения или може да разясняват как националните сертификационни процедури могат да послужат като доказателство за способността на заявителя да изпълни изискванията на нотифицираните национални правила. В допълнение, националният орган по безопасността ще инструктира заявителя как да представи доказателствата си във връзка с националните изисквания. Това картографиране може да се изпълни посредством:*
 - › *уеб формуляр с предварително регистрирани изисквания от националния орган по безопасността в системата за обслужване на едно гише. Това е предпочитаният вариант,*
 - › *достъпен уеб формуляр в системата за обслужване на едно гише, където заявителят регистрира сам свързаните национални изисквания, както е описано в националното ръководство за прилагане на националния орган по безопасността, или*

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

- › образец, предоставен от националния орган по безопасността в националното му ръководство за прилагане. В този случай заявителят публикува този документ в системата за обслужване на едно гише;
7. *минималните изисквания за застраховане (когато е приложимо), като например изискването за изпращане на доказателство за застраховката или финансовото обезпечаване на отговорностите;*
 8. *националната процедура за обжалване в случаите, когато националният орган по безопасността е определен за орган, издаващ сертификат за безопасност;*
 9. *националните разпоредби относно съдебния контрол, когато националният орган по безопасността е определен за орган, издаващ сертификат за безопасност;*

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

6 Допълнение Примерен образец на таблица за описание въз основа на изискванията, съдържащи се в националните правила

Попълва се от националния орган по безопасността		Попълва се от заявителя за единен сертификат за безопасност	
Стандарт	Изисквания	Документални доказателства	Описание
(Препратка към приложимото нотифицирано национално правило за безопасност)	(Заглавие на изискването, предвидено в приложимото нотифицирано национално правило за безопасност)	(Номер на документа / версия / дата / глава / раздел и т.н.)	(Кратко описание на документа)

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

7 Приложение 2 Указания за попълване за органа, издаващ сертификат за безопасност на полетата в системата за обслужване на едно гише за целите на изготвяне на единен сертификат за безопасност

Когато трябва да бъде издаден само един единен сертификат за безопасност, органът, издаващ сертификат за безопасност трябва да попълни съответните полета в системата за обслужване на едно гише. В следната таблица са дадени указания за попълването на тези полета, като използваната номерация е заимствана от системата за обслужване на едно гише.

Таблица 3: Указания за извършването от органа, издаващ сертификат за безопасност на преглед и, при необходимост, актуализиране на полетата в системата за обслужване на едно гише за целите на изготвянето на единен сертификат за безопасност

	<i>Заглавие на полето</i>	<i>Коментар</i>
1.	Информация за сертификата:	
1.1	Европейски идентификационен номер (EIN)	Европейският идентификационен номер се генерира автоматично.
1.2	Вид на сертификата	издаване на нов, актуализиране или подновяване на съществуващ сертификат: тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на данните, съдържащи се в съответния формуляр на заявление, и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
1.3	Предишен сертификат	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на данните, съдържащи се в съответния формуляр на заявление, и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност. органът, издаващ сертификат за безопасност се приканва да провери точността на тази информация.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

	<i>Заглавие на полето</i>	<i>Коментар</i>
1.4	Срок на валидност:	Срокът на валидност се посочва от органа, издаващ сертификат за безопасност. Началната дата на срока на валидност не отговаря непременно на датата на вземане на решението за издаване на сертификата, а е съобразена с началото на дейността, посочено от заявителя, или с датите на изтичане на валидността на предишния сертификат. Единният уебсайт изчислява автоматично пет години от въведената начална дата на валидност. органът, издаващ сертификат за безопасност може да актуализира тази информация.
2.	Железопътно предприятие:	
2.1	Юридическо наименование	Железопътно предприятие ще бъде идентифицирано само с юридическото му наименование. Информацията в това поле се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на данните, съдържащи се в съответния формуляр на заявление, и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
2.2	Национален регистрационен номер	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на данните, съдържащи се в съответния формуляр на заявление, и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
2.3	Идентификационен номер по ДДС	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на данните, съдържащи се в съответния формуляр на заявление, и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
3.	Орган, издаващ сертификат за безопасност:	

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

	<i>Заглавие на полето</i>	<i>Коментар</i>
3.1	Организация	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
3.2	Държава членка	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
4.	Съдържание на сертификата:	
4.1	Тип дейност	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
4.2	Област на дейност	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност.
4.3	Дейност до гранични гари	Тази информация се попълва автоматично от системата за обслужване на едно гише въз основа на подадения от заявителя формуляр на заявление и може да бъде редактирана от органа, издаващ сертификат за безопасност. Органът, издаващ сертификат за безопасност проверява дали списъкът на граничните гари е съвместим с резултатите от оценката.
4.4	Ограничения и условия за използване	Тук системата за обслужване на едно гише позволява на органа, издаващ сертификат за безопасност да определи ограничения или условия за използване, които са били договорени по време на оценката.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.

	<i>Заглавие на полето</i>	<i>Коментар</i>
4.5	Приложимо национално законодателство	Когато посочват приложимото национално законодателство, органите, участващи в оценката на безопасността, се насърчават да посочват специфични случаи на изключване от обхвата на Директива (ЕС) 2016/798, приложими в техните държави членки, които са от значение за вида и мащаба на дейността. Ако е необходима по-подробна информация, тези данни може да бъдат въведени в поле 4.6 „допълнителна информация“ в единния сертификат за безопасност.
4.6	Допълнителна информация	Органите могат да използват това поле, за да добавят допълнителна информация, която е от значение за тях, като например допълнителни типове дейности, съгласно изискванията на националното законодателство (вж. точка 4.5), структурата, която отговаря за поддръжката, или ролята на акредитиран или признат център за обучение, възложена на железопътното предприятие.
5.	Дата на издаване и подписване:	Датата на издаване се генерира автоматично от системата за обслужване на едно гише в момента на полагане на електронен подпис върху документа.

Where it appears that there are differences between the translated version and the English version, the English version takes precedence.